

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33318
Nom	Deontologia i valors d'igualtat en psicologia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau Psicologia	17 - Història i Deontologia de la Psicologia	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
TUR PORCAR, ANA MARIA	300 - Psicologia Bàsica

RESUM

L'assignatura es planteja com a finalitat bàsica transmetre als / les estudiants els coneixements necessaris sobre l'ètica, el dret i els valors d'igualtat aplicats als estudis de Psicologia i la seva pràctica professional. L'objectiu fonamental d'aquesta assignatura és que l'alumnat adquireixi la capacitat d'aplicar els seus coneixements psicològics de manera èticament correcta i d'acord amb el principi d'igualtat d'oportunitats i el respecte i valoració de la diversitat humana. El caràcter teoricopràctic de l'assignatura possibilita que els coneixements teòrics que es vagin adquirint quedin reforçats mitjançant activitats pràctiques que facilitin la comprensió i fomentin l'esperit crític i creatiu.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Competències i coneixements aconseguits en les matèries de Grau de Psicologia relacionades amb els perfils d'actuació professional

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1319 - Grau Psicologia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Saber analitzar necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos
- Ser capaç d'identificar diferències, problemes i necessitats
- Saber descriure i mesurar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupala
- Ser capaç d'elaborar informes orals i escrits.
- Conèixer les obligacions deontològiques de la psicologia i ajustar-s'hi
- Conèixer els fonaments biològics de la conducta humana i de les funcions psicològiques.
- Conèixer els principis del mètode científic i les característiques dels diferents mètodes utilitzats en psicologia i les seues tècniques d'anàlisi.
- Ser capaç d'aplicar el coneixement metodològic per resoldre els problemes plantejats en la pràctica professional.

- Ser capaç de descriure dades psicològiques mitjançant programes estadístics i altres tecnologies de la informació.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Identificar les aportacions de les diferents ciències i escoles rellevants per a la psicologia actual desd'una perspectiva històrica i els contextos psicològics en el moment actual.

Utilitzar les tècniques d'investigació i de documentació per conèixer el passat de la psicologia i lasituació actual d'aquesta ciència.

Identificar els perfils professionals en la psicologia actual.

Actuar d'acord amb el codi deontològic, la competència professional i les garanties processals en Psicologia considerant els valors d'equitat i igualtat en la pràctica professional de la psicologia i el reconeixement i valor de la diversitat humana en els diferents àmbits d'aplicació dels principis d'igualtat: educatiu, laboral, familiar i salut.

Implementar en la pràctica professional de la Psicologia els principis d'igualtat.

Desenvolupar i afermar actituds d'igualtat basades en els postulats científics de la Psicologia del Gènere.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tema 1. Ètica i deontologia professional. Ètica i moralitat, principis generals del Codi deontològic que regeix l'activitat psicològica.

2. Tema 2. Perfils d'actuació professional. Responsabilitat i competència professional, intervenció, recerca i docència. Garanties processals en Psicologia.

3. Tema 3. Principis d'equitat i valors d'igualtat entre les persones. La igualtat com a dret de ciutadania i valor de la diversitat humana: ètnia, gènere i persones amb discapacitat.

4. Tema 4. Desigualtat, discriminació i maltractament: del maltractament i comportament discriminatori cap al benestar psico-social.

5. Tema 5. Igualtat, diversitat i benestar. Principi d'igualtat i estratègies igualitàries. Planes d'igualtat. Aplicació de la igualtat en diferents àmbits.

6. Tema 6. Subjectivitat, identitat i gènere. Construcció de la subjectivitat, esquemes i estereotips de gènere. Multicomponencialitat

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	18,00	0
Lectures de material complementari	4,50	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, integrant diferents metodologies de cara a potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements implicats i el desenvolupament de les competències pròpies de la matèria.

M1. Classes teòriques impartides pel professorat en les quals es desenvoluparan els diferents continguts de la matèria, promovent al mateix temps la intervenció participativa dels estudiants a través de la resolució de les qüestions que vagen sorgint al llarg de l'exposició.

M2. Les classes presencials són de caràcter teoricopràctic. Es complementaran amb temps no presencial, per mitjà de la realització d'activitats proposades pel professorat o de seminaris/tallers, amb l'objectiu de complementar els continguts mitjançant tècniques de dinàmica de grups, joc de rol per a l'estudi de casos, aprenentatge basat en problemes, aprenentatge cooperatiu i altres tècniques que dinamitzen el procés d'ensenyament-aprenentatge.

M3. Classes pràctiques que inclouran tant dinàmiques de grup com presentacions a l'aula per part de els/as estudiants sobre els treballs encomanats, així com comentaris de text.

M4. Realització de seminaris, sessions pràctiques o tallers perquè els estudiants puguin adquirir la capacitat de desenvolupar i aplicar els coneixements psicològics a la pràctica professional de manera ètica i respectant els principis deontològics.

M5. Tutories individualitzades en les quals es realitzarà una supervisió als estudiants perquè puguin realitzar un seguiment adequat de les activitats formatives. Es podrà utilitzar el fòrum de l'Aula Virtual per a facilitar consultes i aclariments dels grups de treball.

L'ús de dispositius mòbils, tauletes i ordinadors portàtils estarà a la disposició de la metodologia docent proposada per cada professor/a.

AVALUACIÓ

Sistema de evaluació de la assignatura

Es realitzarà a través de:

- Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant una prova objectiva individual final (examen) en les convocatòries oficials determinades per la Facultat de Psicologia i Logopèdia. Aquesta prova plantejarà preguntes sobre una selecció dels continguts i competències indicades prèviament en aquesta guia docent.
- Presentació oral o escrita d'informes, treballs individuals o en grup, casos clínics, resolució de problema i maneig de proves diagnòstiques.
- Participació activa en les activitats de classe, seminaris i tallers i motivació per la qualitat dels resultats de l'aprenentatge.

L'avaluació de continguts teòrics i pràctics mitjançant l'examen equivaldrà al 30% de la qualificació final, havent d'obtenir un mínim de 1,5 sobre 3 per poder optar a l'aprobat. L'avaluació contínua o de progrés equivaldrà al 70% de la qualificació final, havent d'obtenir un mínim de 3,5 sobre 7 per poder optar a l'aprobat. Aquest 70% es distribuirà en dues parts: un 35% per a les activitats d'aula i un 35% per als treballs a exposar en l'aula. En la segona convocatòria aquesta part d'avaluació contínua serà recuperable i el professor/a establirà les dates i els procediments per a la recuperació. En aquesta fase es mantindran les notes de les parts superades en la primera convocatòria.

El/la professor/a especificarà els treballs presencials i/o no presencials que hauran de lliurar els estudiants al llarg del curs. Poden incloure supòsits pràctics, informes, exposicions orals, tutories,...etc., de caràcter individual i/o grupal. El calendari de lliurament o exposició d'aquests treballs estarà determinat per el/la professor/a, junt als estudiants.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ. La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que es disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio .

D'acord amb la normativa de la UV, la nota es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant la següent escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens.

- De 5 a 6.9: aprovat.
- De 7 a 8.9: notable.
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor.

Per a l'obtenció de les Matrícules d'Honor es tindran en compte les millors qualificacions de cada grup (sempre que com a mínim s'aconsegueixca el 9). En cas d'empat es durà a terme un treball adicional o una prova oral/escrita per a desempatar. En el supòsit de no poder atorgar-se Matrícules d'Honor en un grup podran, mitjançant acord de la Unitat Docent, cedir-se a un altre dels grups.

ADVERTIMENT SOBRE PLAGIS. La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca part de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. Es tindrà en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la Universitat.

En horari de tutoria, el professorat podrà requerir entrevistes individuals o en grup amb la condició de verificar el grau de participació i assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar aquesta verificació, suposarà no superar la tasca o activitat en qüestió.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- - Oficial de Psicólogos de Madrid (2015). Código Deontológico del Psicólogo Actualización en Asamblea General Extraordinaria de 23 de abril de 2015.
- Colegio Oficial de Psicólogos de Madrid (2011). Ética y Deontología en la práctica psicológica. Madrid: Colegio Oficial de Psicólogos de Madrid. ISBN: 84-87556-31-9.
- Colegio Oficial de Psicólogos. Secretaría Estatal (2004). Ética y Deontología para psicólogos. Madrid: Colegio Oficial de Psicólogos de España. ISBN: 84-923717-4-9.
- Acero, P.D. y Baena, A. (2022). Ética i Deontología en la telesalud mental. En J.J. Martí Noguera (Coord.). Manual de telesalud mental. Tecnologías digitales en la práctica clínica. (pp. 29-41). Madrid: Pirámide.
- Duchesne, A., & Kaiser Trujillo, A. (2021). Reflections on neurofeminism and intersectionality using insights from psychology. *Frontiers in Human Neuroscience*, 15, 684412.
- - Bosch-Fiol, E., & Ferrer-Perez, V. A. (2019). El Modelo Piramidal: alternativa feminista para analizar la violencia contra las mujeres. *Revista Estudios Feministas*, 27, e54189
- de la Torre Martí, M. y Pardo Cebrián, R. (2018). Guía para la Intervención Telepsicológica. COP Madrid.
- Moriana, J. A., & Gálvez-Lara, M. (2020). Psicoterapias y pseudoterapias en búsqueda de la evidencia científica. la ciencia y la práctica profesional en psicología clínica. *Papeles del Psicólogo*,

41(3), 201-220.

- Ferrer Pérez, Victoria A. (2017). *Feminismo y psicología social*. Editorial: Ed. Grupo 5
- Estévez, A. (2020). La ciencia como medio en el desarrollo de la Psicología. *Papeles del Psicólogo*, 41(3), 184-196.
- Connell, R. y Pearse, R. (2018). *Género desde una perspectiva global*. Ed. PUV
- Barberá, E. y Martínez-Benlloch, I. (Eds). (2004). *Psicología y género*. Madrid: Pearson Educación. Capítulos 3, 6, 11 y 12. ISBN: 9788420537252

Complementàries

- Monográfico (2020). Valores y ética profesional. *Revista Digital de Investigación en Docencia Universitaria*, 14(1), e1023-e1187.
- AA.VV. (2018). *Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct*. <https://www.apa.org/ethics/code>
- Gruber, J., Mendle, J., Lindquist, K. A., Schmader, T., Clark, L. A., Bliss-Moreau, E., ... & Williams, L. A. (2021). The future of women in psychological science. *Perspectives on Psychological Science*, 16(3), 483-516. <https://doi.org/10.1177/1745691620952789>
- Abad Alamo, M. (2001). La perspectiva ética de los códigos de conducta en Terapia Familiar. *Cuadernos de Terapia Familiar*, 48-49, 83-96.
- American Psychological Association (2002). *Ethical principles of psychologists and code of conduct*. Washington DC: American Psychological Association.
- García Avitia, C. (2021). Fundamentos teóricos para una distinción clara entre el comportamiento ético y el normativo-moral en el desempeño profesional del psicólogo. *Avances en Psicología Latinoamericana*, 39(3), 1-16. <https://doi.org/10.12804/revistas.urosario.edu.co/apl/a.10321>
- Sánchez, F. R. (2023). Proceso de elaboración y novedades del código de deontología médica español 2022. *Cuadernos de Bioética*, 34(111), 143-153.
- Bertolín Guillén, J. M. (2021). Deontología y confidencialidad en psiquiatría y psicología clínica en España. *Revista de Bioética y Derecho*, (52), 173-183.
- Amigo, I. (2000). *La Ética Profesional y el Código Deontológico*. Infocop, 8, 36-37
- Anderson, T.L. y Needels, et al. (1998). *Avoiding ethical misconduct in psychology specialty areas*. Springfield: Charles C. Thomas Publisher
- Cohen, M. (2005). *101 dilemas éticos*. Madrid: Alianza. ISBN: 84-206-5839-1.
- Estilo APA con lenguaje inclusivo (Links):
  - <https://www.apa.org/practice/guidelines/telepsychology>
  - <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/bias-free-language/gender>
  - <https://www.apa.org/practice/guidelines/transgender.pdf>
  - <https://www.apa.org/about/policy/boys-men-practice-guidelines.pdf>
  - <https://www.apa.org/about/policy/psychological-practice-girls-women.pdf>
  - <https://www.ungeneva.org/en/about/accessibility/disability-inclusive-language>
  - <https://www.apa.org/about/apa/equity-diversity-inclusion/language-guide.pdf>